

# BASISLES

## LESBRIEF ONDERBOUW VOORTGEZET ONDERWIJS - VMBO - ECONOMIE ANTWOORDEN

### MAASVLAKTE 2

De haven van Rotterdam werd te klein, omdat we steeds meer goederen bestellen uit verre landen. Daarom is er een nieuw stuk haven: Maasvlakte 2.

In deze les kijken we naar de topografie, geschiedenis en economie van de haven.



#### ■ OPDRACHT 1 - TOPOGRAFIE & AARDRIJKSKUNDE

Gebruik je **atlas** of **internet**. Beantwoord de vragen en teken de antwoorden in op de kaart van Nederland. Maak ook een legenda voor de symbolen die je op de kaart gebruikt.

- 1. In welke provincie ligt de haven van Rotterdam?

Zuid-Holland

- 2. Welke waterweg verbindt de Noordzee met Rotterdam?

Nieuwe Waterweg

- 3. Hoe heet de regio waarin de Rotterdamse haven ligt?

Regio Rijnmond

- 4. Noem twee rivieren die Rotterdam met de rest van Nederland verbinden.

Hollandsche IJssel, Lek, Noord, Rotte.

Verderop: Beneden- en Boven Merwede, Waal, Neder-Rijn, Rijn, IJssel.

- 5. Hoe heet de grote rivier die door het centrum van Rotterdam stroomt, waardoor Rotterdam ook wel de Maasstad genoemd wordt?

Nieuwe Maas



- 6. Hoe heet de kleine rivier waaraan Rotterdam zijn naam dankt?

Rotte

- 7. Hoeveel inwoners heeft Rotterdam?

Rotterdam heeft ongeveer 583.000 inwoners. (Het grootstedelijke gebied telt ongeveer 983.000 inwoners.)

- 8. Wat is de oppervlakte van Rotterdam?

Rotterdam heeft een oppervlakte van ongeveer 320 km<sup>2</sup>. Waarvan circa 207 km<sup>2</sup> land en 113 km<sup>2</sup> water.

- 9. Noem twee andere grote Europese havensteden.

Antwerpen, Hamburg, Le Havre, Londen, Marseille, Amsterdam, Riga, Porto, Bremerhaven, Genua, Bilbao.

- 10. Op welke breedtecirkel (of parallel) ligt Rotterdam?

51° 55' noorderbreedte

- 11. Op welke lengtecirkel (of meridiaan) ligt Rotterdam?

4° 29' oosterlengte

De haven is groter geworden dan hij al was, maar daar was bijna geen plek meer voor. Kijk maar eens op het kaartje hieronder. Al het zwarte gebied was al havengebied. Om de haven toch te laten groeien is bedacht om extra land in de Noordzee te maken. Dat nieuwe stuk land heet Maasvlakte 2.



Maasvlakte 2 is ongeveer 3000 voetbalvelden groot. Maasvlakte 2 ligt ten zuidwesten van de plek waar de Nieuwe Waterweg en de Noordzee in elkaar overgaan. Ten westen van Maasvlakte 1.

- 12. Zoek op internet waar Maasvlakte 2 precies ligt en teken het in op het kaartje hierboven.



**OPDRACHT 2 - GESCHIEDENIS**

- 16. Lees het geschiedenisvel door en bekijk de afbeelding over de ontwikkeling van de haven. Vul de tabel 'Tijdlijn van de Rotterdamse haven' in, waarbij je de berichten in de goede volgorde zet. Geef op de tijdlijn ook aan in welk tijdvak en periode de gebeurtenis zich bevindt.

GESCHIEDENISVEL

**1. De dam in de Rotte**

Rond 1250 werd de dam in het riviertje de Rotte gelegd. Rotterdam. De Rotte stond direct in contact met zeewater en met deze dam probeerde men de Rotte minder zout te maken. Nu er een dam in de Rotte lag werden goederen op die plek met de hand overgeladen van rivierbootjes op zeeschepen.

**... Rotterdam zet zichzelf op de kaart**

Halverwege de 19e eeuw begint de mijnbouw in het Duitse Ruhrgebied sterk op te komen. Aan het einde van de 19e eeuw was voor de Duitse mijnbouw en industrie daarom een korte weg naar de zee van groot belang. Rotterdam was nu vanuit zee goed te bereiken. Goederentreinen zorgden voor aan- en afvoer van goederen en grondstoffen. Stoomkranen en andere machines zorgden ervoor dat laden en lossen in de haven sneller, makkelijker en efficiënter werd.

**... Vissersdorpje**

In de 14e eeuw is Rotterdam een klein vissersdorpje geworden. Langzamerhand komen er meer vissers met hun bootjes naar de plek rond de dam in de Rotte.

**... Toenemende wereldhandel**

De wereldhandel en de Europese handel blijven toenemen. Ook andere Europese havens worden groter en belangrijker. Rotterdam en de Nederlandse overheid vinden het belangrijk dat Rotterdam een belangrijke haven blijft. Daarom is in 2007 de Betuwelijn afgerond. Zo wordt de verbinding met het achterland verbeterd. De volgende belangrijke uitbreiding is Maasvlakte 2.

**... De groeiende haven**

Het succes van de haven wordt groter en groter. Maar er moet constant werk gemaakt worden van de haven om groot en succesvol te blijven. Daarom werd in de jaren zestig de Europoort aangelegd en in de jaren zeventig de Maasvlakte.

**... Van dam tot vissershaven**

Lange tijd later, in de 16e eeuw, werd Rotterdam een belangrijke vissershaven. Het dorpje groeide groter en ook kwamen er schepen met handelswaren uit de koloniën naar Rotterdam. Dat waren er niet veel en de schepen waren klein. Rotterdam was nog moeilijk te bereiken en de belangrijke handelaren en koopmannen van die tijd woonden in Amsterdam.

**... De wederopbouw en Europese samenwerking**

Na de oorlog moest Nederland weer opgebouwd worden. Het herstellen van de haven vond men erg belangrijk. De haven was belangrijk geworden voor de Nederlandse economie. Dankzij de toenemende Europese samenwerking kon in de jaren vijftig de handel weer opgepakt worden. Ook de Duitse economie herstelde zich. De handel tussen Rotterdam en het achterland verliep weer goed. Zo goed zelfs, dat de haven moest uitbreiden om aan de vraag te kunnen blijven voldoen. De Eemhaven en de Botlek werden aangelegd.

**... De Tweede Wereldoorlog**

Tijdens de Tweede Wereldoorlog is bijna de helft van de haven verwoest door bombardementen. Omdat Nederland zich de eerst dagen van de oorlog niet direct overgaf bombardeerden de Duitsers Rotterdam en dreigden ook andere steden te bombarderen. Na de ravage van Rotterdam gaf Nederland zich over.

**... Een belangrijke doorbraak**

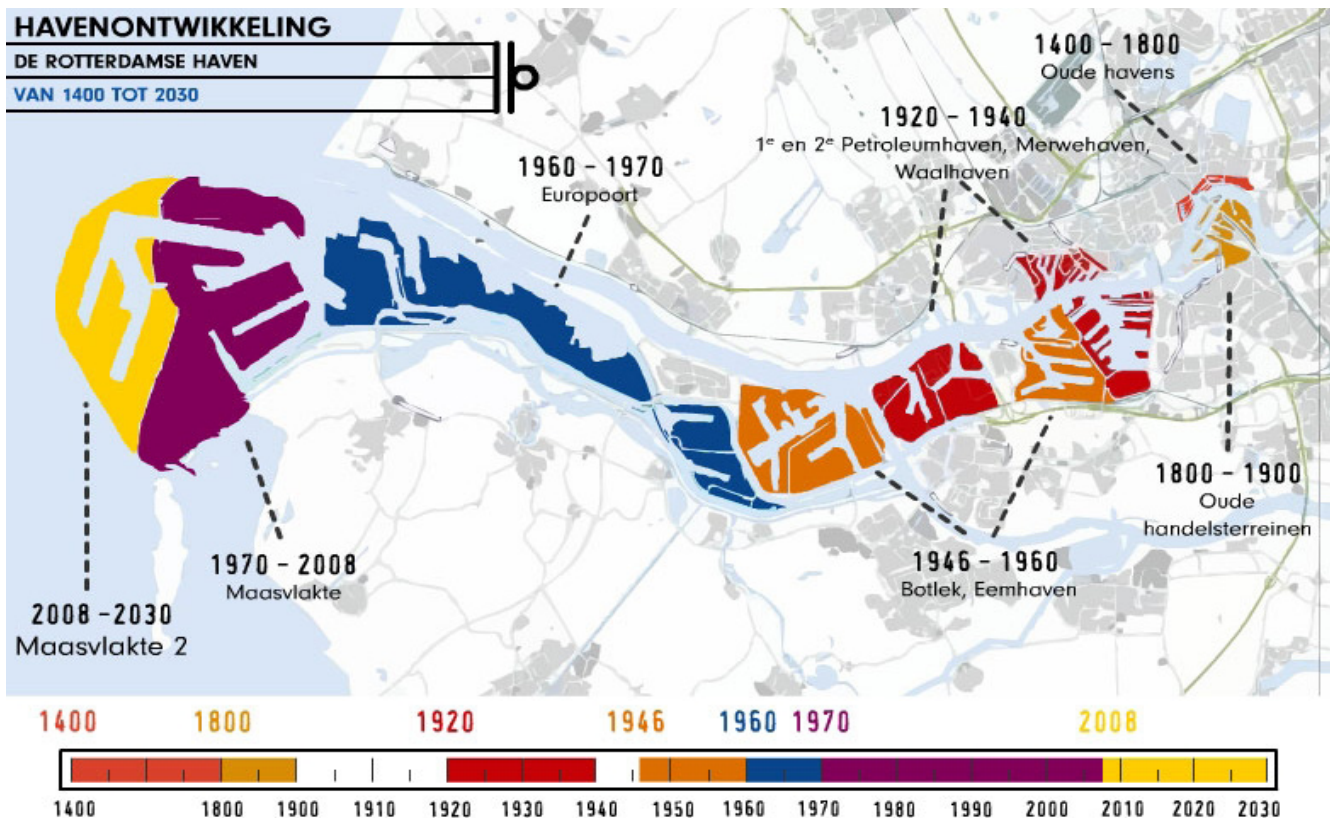
In 1866 zorgde ingenieur Pieter Caland ervoor dat de duinen bij Hoek van Holland doorgebroken werden. Er werd een nieuwe verbinding tussen de Noordzee en Rotterdam gegraven. Een verbinding met de logische naam Nieuwe Waterweg was in 1872 een feit.

**10. Maasvlakte 2**

In september 2008 startte de bouw van Maasvlakte 2. rivierbootjes op zeeschepen.

**Tabel - Tijdlijn van de Rotterdamse haven**

|    | Jaartal/jaren  | Berichttitel                            | Tijdvak Tijd van...      | Periode           |
|----|----------------|---|--------------------------|-------------------|
| 1  | 1250           | De dam in de Rotte                      | Steden en staten         | Middeleeuwen      |
| 2  | 14e eeuw       | Vissersdorpje                           | Steden en staten         | Middeleeuwen      |
| 3  | 16e eeuw       | Van dam tot vissershaven                | Ontdekkers en hervormers | Vroegmoderne tijd |
| 4  | 1866-1872      | Een belangrijke doorbraak               | Burgers en stoommachines | Moderne tijd      |
| 5  | Einde 19e eeuw | Rotterdam zet zichzelf op de kaart      | Burgers en stoommachines | Moderne tijd      |
| 6  | 1940-1945      | De Tweede Wereldoorlog                  | Van de wereldoorlogen    | Moderne tijd      |
| 7  | Jaren 50       | De wederopbouw en Europese samenwerking | Televisie en computer    | Moderne tijd      |
| 8  | Jaren 60 & 70  | De groeiende haven                      | Televisie en computer    | Moderne tijd      |
| 9  | 2007           | Toenemende wereldhandel                 | Televisie en computer    | Moderne tijd      |
| 10 | 2008           | Maasvlakte 2                            | Televisie en computer    | Moderne tijd      |



**OPDRACHT 3 - ECONOMIE**

De haven van Rotterdam is belangrijk voor de Nederlandse economie. Dat komt doordat internationale handel erg belangrijk is voor Nederland.

**17. Wat is internationale handel?**

Twee of meer landen handelen met elkaar in goederen en/of diensten.

Maar waarom kopen we eigenlijk bananen uit Zuid-Amerika of schoenen uit China?

**18. Noem drie redenen om iets uit het buitenland te kopen.**

We kopen goederen in het buitenland wanneer; de prijzen daar lager zijn, de kwaliteit van de producten er beter is, de grondstoffen daar te vinden zijn (in tegenstelling tot in Nederland); het klimaat geschikt is voor bepaalde producten, zoals bananen (in tegenstelling tot in Nederland).

**19. Internet zoekopdracht: Welk land is de belangrijkste handelspartner van Nederland?**

Duitsland

Bedrijven concurreren met elkaar om zo veel mogelijk klanten te winnen.

■ **20. Wat is concurrentie en hoe concurreren bedrijven met elkaar?**

Concurrentie is de strijd tussen bedrijven om klanten voor zich te winnen. Dat doen ze bijvoorbeeld door

slimme prijzen te kiezen, reclame te maken, service te verlenen en de kwaliteit van hun producten te verbeteren.

Ook havens concurreren met elkaar. Havens willen namelijk ook zo veel mogelijk klanten.

Ze willen dat zo veel mogelijk schepen naar de haven komen om hun containers te halen en te brengen.

■ **21. Noem twee dingen die een haven heeft of kan doen om schepen te lokken.**

Een haven concurreert op ruimte, vaardiepte, wachttijden, doorvoer naar het achterland,

vraag vanuit het achterland en ligging ten opzichte van andere havens.

De wereldeconomie groeit maar door en we willen met zijn allen meer en meer consumeren.

■ **22. Internet zoekopdracht: Waarom wil de Rotterdamse haven uitbreiden met Maasvlakte 2?**

Schrijf een kort verslag.

De vraag naar goederen en daarmee containervervoer wordt steeds groter.

Als de haven niet groter wordt, varen straks de grootste schepen de haven voorbij. De haven heeft meer ruimte nodig, met name voor de diepere en grotere zeeschepen om de concurrentie met andere havens aan te kunnen.

Om ook in de toekomst aan de stijgende vraag te kunnen voldoen en een leidende rol in Europa te blijven vervullen is uitbreiding met Maasvlakte 2 noodzakelijk.